

RAKENNUSINVENTOINTI

KUOPIO

PUIJONLAAKSO

KUOPION YLIOPISTOLLINEN SAIRAALA (KYS)

KYSin eteläiset pääjulkisivut. (Aada Mustonen 14.2.2017)

Postikorttikuva vuodelta 1960. Kuopion kulttuurihistoriallinen museo. (Veljekset Karhumäki 1960)

id: 200425
 kunta: Kuopio
 kylä: Puijonlaakso
 kiinteistötunnus: 297-12-2-7

sijainti: Puijonlaaksontie 2
tyyppi: sairaanhoito ja sosiaalihuolto
ajoitus: moniperiodinen
ajoitusselite: 1958-
luokitus: *3/3
arvotus: maakunnallisesti arvokas
inventoija: Aada Mustonen
inventointipvm: 18.01.2017

kuvaus:

Kuopion yliopistollinen sairaala sijaitsee Puijonlaakson kaupunginosassa keskustan ja valtatie 5:n länsipuolella. Kokonaisuuteen kuuluu vanha sairaalarakennus useine laajennuksineen, sädesairaala, kaarisairaala, vanhat henkilökunnan asuinkerrostalot ja osaan niistä tehty yhdysosa sekä kaksi pysäköintilaitosrakennusta.

historia:

Kuopion ensimmäinen sairaala perustettiin vuonna 1794.

1959 Valmistui Kuopion keskussairaala (KUKS)

1972 Kuopion keskussairaala (KUKS) tuli Kuopion yliopistollinen keskussairaala (KYKS)

1990 Nimeksi Kuopion yliopistollinen sairaala (KYS)

— — —

Vuonna 1943 annettiin laki keskussairaaloista. Siinä määrättiin valtio perustamaan keskussairaaloita yleistä sairaanhoitoa varten. Niiden tuli käsittää vähintään kolme lääketieteen erikoisalaa ja kuntien tuli olla mukana niiden rakentamisessa, käytössä ja ylläpidossa. Vuonna 1947 esitettiin että keskussairaaloihin oli perustettava myös kulkutautiosastot. Uusi laki astui voimaan vuonna 1949 ja Suomi jaettiin sen johdosta 20 keskussairaalapiriin. Kuopion keskussairaalan perustamisasikirja allekirjoitettiin vuonna 1947.

Sairaalaohjelman kokonaissuunnitelman rakentamisjärjestyksessä ehdotettiin, että ensin rakennettaisiin Itä- ja Keski-Suomen sairaalat niiden väestön huonoimman aseman vuoksi. Joensuun, Pohjois-Karjalan ja Savonlinnan keskussairaalat rakennettiin ensin.

Kuopion kaupunginvaltuusto luovutti paikan sairaalalle vuonna 1948 ja rakennustoimikunta valitsi sairaalan suunnittelijaksi arkkitehtina ja professorina toimineen Jussi Paatelan. Ensimmäiset luonnokset valmistuivat vuonna 1950, mutta vuoden lopulla arkkitehdit Veikko Larkas ja Jaakko Paatela ehdottivat toisenlaista ratkaisua sairaalan sijoittamiseksi alueelle. Arkkitehdit olivat käyneet hakemassa oppia Ruotsista. Lopulliset piirustukset valmistuivat vuonna 1954. Keskussairaalan rakennustyön käsittävän urakkasopimuksen sai Teollisuus ja Rakennus Oy Teora vuonna 1955 ja työt aloitettiin saman vuoden huhtikuussa. Ensimmäisenä valmistuivat vuonna 1957 B-rakennus ja G-rakennus. Kokonaisuus valmistui vuonna 1958.

Sairaalaan on myöhemmin tehty useita laajennuksia joiden tieltä on myös purettu vanhempaa rakennuskantaa. Kari Virta ja Heikki Hoppania suunnittelivat vuosina 1972-85 tehdyt laajennukset. Seppo Hyvärinen, Ilkka Multala Suunnittelutoimisto Turunen & Räisänen Oy suunnittelivat laajennukset vuosilta 1998-2002. Hallintotoimisto vuodelta 2008 on Reijo Mitrunen QVIM Arkkitehdit Oy:n käsialaa.

Vuonna 2015 valmistuivat sairaala-alueen luoteispuolelle Sädesairaala ja koillispuolelle Kaarisairaala. Niiden tieltä purettiin 1950-luvun peräisin olleet kaksikerroksinen lääkäreiden rivitalo ja sekä perheellisen henkilökunnan kerrostalo. Keväällä 2015 alkoivat vanhemman rakennuskannan peruskorjaukset. Kaakkoiskulmassa sijaitsevan päivystyspoliklinikan korotus ja peruskorjaus valmistuu keväällä 2017.

Sairaalan työntekijöiden lapsille tarkoitettu Sinikellon päiväkotialoitti toimintansa sairaalan alilääkäreiden asuinkerrostalossa kunnes sille 1980-luvulla rakennettiin oma päiväkotirakennus sairaala-alueen lähelle Puijonlaaksoon.

suojelutilanne:

KYS on merkitty Kuopion seudun maakuntakaavassa 2008 kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi kohteeksi (ma 11.612)

arviointi:

Rakennushistorialliset arvot

Sairaala-alueen arvokkain osa on sairaalan 1950-lukulainen päärakennus, joka hyvin alkuperäisasussa säilyneenä on yhä hallitsevassa osassa useiden ympärille rakennettujen laajennusten keskellä. 1980-luvulla tehty laajennusosat on tehty kehämäisesti vanhan sairaalan ympärille. Korkeampi postmodernistinen laajennusosa piiloutuu sen taakse. Alun perin henkilökunnan asuinkerrostaloiksi valmistuneet kolme tornitaloa ovat säilyttäneet ominaispiirteensä hyvin, mutta pitkänmallisen alilääkärien asuinkerrostalon ilme on muuttunut myöhemmissä julkisivumuutoksissa. Näiden väliin on onnistuneesti sovitettu vuonna 2009 rakennettu lisäosa.

Historialliset arvot

Kohde on sekä valtakunnallisesti että paikallishistoriallisesti merkittävä keskussairaalaverkoston edustaja.

Kaupunkikuvalliset arvot

Pienen Mustinlammin taakse sijoittuvasta kokonaisuudesta selvästi erottuva vanha sairaalarakennus toimii maamerkinä Puijonlaaksontien ja valtatie varrella. Hyvin alkuperäisasussa säilynyt rakennus on sairaala-alueen keskeisin elementti. Sen ympärillä eri aikakausien rakennuskerrostumat erottuvat selkeästi toisistaan ilmentäen sairaala-alueen pitkää historiaa ja kehitystä. 2010-luvulla toteutetuissa laajennuksissa alueen täyteen rakentaminen on heikentänyt sairaala-alueen viihtyisyyttä ja tehnyt kokonaisuudesta vaikeasti hahmotettavan ja sokkeloisen.

lähteet:

Hannula, Seppo. Lasaretista yliopistolliseksi sairaalaksi. 200 vuotta Kuopion lääninsairaalan, keskussairaalan ja yliopistollisen sairaalan historiaa. Kuopion yliopistollinen sairaala, Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä. Kuopio 1994.

Puijon sairaala (KYS). SAFA - Arkkitehtuuriopas - Savo. <http://arksavo.fi/kohteet/puijon-sairaala-kys/>

Riekk, Helena (2005). Kuopion kaupungin rakennushistoria. Kaupungin rakentamisvaiheita vuodesta 1875. Kuopion historia 6. Kuopio.

muu tieto:

KYS Uusi Sydän 2025 -projekti tiivistettynä

Vaiheittain rakennettavaan Uusi Sydän -uudisrakennukseen tulee vuodeosastoja, poliklinikka- ja kuvantamistiloja sekä teknisiä tiloja. 70 % potilashuoneista on yhden hengen huoneita. Uusi Sydän -uudisrakennus ja vanhan, vuonna 1959 käyttöönotetun pääsairaalan peruskorjaus on kokonaisuudessaan laajuudeltaan noin 60 000 neliömetriä. Hankkeen lopuksi puretaan vuonna 1985 rakennettu ja nyt käytössä oleva vuodeosastotorni. Peruskorjausvaihe tulee kestämään vuoteen 2025 saakka.

Lähde: https://www.psshp.fi/uutiset/-/asset_publisher/kBaIMxgoxAzX/content/kysin-laajennushankkeen-ensimmaiset-harjannostajaiset?inheritRedirect=false (20.1.2021)

D ALILÄÄKÄRIEN ASUINKERROSTALO

(Aada Mustonen 14.2.2017)

(Aada Mustonen 14.2.2017)

id: 300656
rakennustunnus: 101634579T

rakennustyyppi: asuinkerrostalot
alkup. käyttö: 039 muut asuinkerrostalot
nyk. käyttö: 211 keskussairaalat
ajoitus: 1958
suunnittelija: Jaakko Paatela ja Veikko Larkas
kerrosluku: (1)4+(1)
perustus: betoni
runko: tiili
vuoraus: rappaus
ulkoväri: vaaleanharmaa, tummanoranssi
kattomuoto: pulpettikatto
kate: pelti

E SAIRAALA-APULAISTEN ASUINKERROSTALO

Rakennuksen luoteissivu. (Aada Mustonen 14.2.2017)

Rakennus etummaisena, taaempänä uudisosa, entinen alilääkärien asuinkerrostalo ja pyöreä pysäköintilaitos. Kaakkoissivua Puijonlaaksontien varrella. (Aada Mustonen 14.2.2017)

id: 300658
rakennustunnus: 101634580U
rakennustyyppi: asuinkerrostalot
alkup. käyttö: 039 muut asuinkerrostalot
nyk. käyttö: 211 keskussairaalat
ajoitus: 1958
suunnittelija: Jaakko Paatela ja Veikko Larkas
kerrosluku: (1)+8+(1)
perustus: betoni
runko: tiili?
vuoraus: rappaus
ulkoväri: vaaleanharmaa, valkoinen
kattomuoto: pulpettikatto
kate: pelti

F HOITAJIEN ASUINKERROSTALO

(Aada Mustonen 14.2.2017)

(Aada Mustonen 14.2.2017)

id: 300657
 rakennustunnus: 101634581V
 rakennustyyppi: asuinkerrostalot
 alkup. käyttö: 039 muut asuinkerrostalot
 nyk. käyttö: 211 keskussairaalat
 ajoitus: 1958
 suunnittelija: Jaakko Paatela ja Veikko Larkas
 kerrosluku: (1)+8+(1)
 perustus: betoni
 runko: tiili?
 vuoraus: rappaus
 ulkoviiri: vaaleanharmaa, valkoinen
 kattomuoto: pulpettikatto
 kate: pelti

G HOITAJIEN ASUINKERROSTALO

(Aada Mustonen 14.2.2017)

(Aada Mustonen 14.2.2017)

id: 300649
 rakennustunnus: 101634582W
 rakennustyyppi: asuinkerrostalot
 alkup. käyttö: 039 muut asuinkerrostalot
 nyk. käyttö: 211 keskussairaalat
 ajoitus: 1958
 suunnittelija: Jaakko Paatela ja Veikko Larkas
 kerrosluku: (1)+7+(1)
 perustus: betoni

runko: tiili
vuoraus: rappaus
ulkoväri: vaaleanharmaa, valkoinen
kattomuoto: pulpettikatto
kate: pelti

KAARISAIRAALA

(Aada Mustonen 14.2.2017)

(Aada Mustonen 14.2.2017)

id: 300661
rakennustyyppi: laitosrakennukset
alkup. käyttö: 211 keskussairaalat
nyk. käyttö: 211 keskussairaalat
ajoitus: 2015
suunnittelija: Pääsuunnittelu: Pekka Lukkaroinen / Arkkitehtitoimisto Lukkaroinen Oy
kerrosluku: 3-5
perustus: betoni
vuoraus: lasi, rappaus
kattomuoto: tasakatto
kate: huopa

SAIRAALARAKENNUS 1958

Sairaalan eteläsivu kohoaa uudempien osien takana.
(Aada Mustonen 14.2.2017)

Sairaalan eteläsivua sisäpihalta kuvattuna.
(Aada Mustonen 14.2.2017)

id: 300648
rakennustunnus: 101634583X
rakennustyyppi: laitosrakennukset
alkup. käyttö: 211 keskussairaalat

nyk. käyttö: 211 keskussairaalat
ajoitus: 1958
suunnittelija: Jaakko Paatela ja Veikko Larkas
kerrosluku: (3)+ 3-8 +(1)
perustus: betoni
runko: tiili
vuoraus: terastirappaus
ulkoväri: vaaleanruskea
kattomuoto: pulpettikatto
kate: pelti

SAIRAALARAKENNUS 1981

(Aada Mustonen 14.2.2017)

(Aada Mustonen 14.2.2017)

id: 300660
rakennustyyppi: laitosrakennukset
alkup. käyttö: 211 keskussairaalat
nyk. käyttö: 211 keskussairaalat
ajoitus: 1981
suunnittelija: Kari Virta ja Heikki Hoppania
kerrosluku: (1)+3
perustus: betoni
runko: betoni, tiili
vuoraus: lasittamaton keraaminen laatta, rappaus, graniittilaatta, luonnonkivi, betoni, puusäleikkö, lasitiili,
ulkoväri: harmaa, valkoinen
kattomuoto: tasakatto
kate: huopa

SAIRAALARAKENNUS 1985

(Aada Mustonen 14.2.2017)

(Aada Mustonen 14.2.2017)

id: 300659
rakennustyyppi: laitosrakennukset
alkup. käyttö: 211 keskussairaalat
nyk. käyttö: 211 keskussairaalat
ajoitus: 1985
suunnittelija: Kari Virta ja Heikki Hoppania
kerrosluku: (1)+ 3-9 +(1) ?
perustus: betoni
runko: betoni, tiili
vuoraus: lasittamaton keraaminen laatta, parvekkeissa polttomaalattu teräspelti ja betoni
ulkoväri: vaalea, harmaa, vaaleansininen
kattomuoto: kaarevaharjainen harjakatto, tasakatto
kate: pelti, huopa

SÄDESAIRAALA

Sädesairaalan eteläsivua. (Aada Mustonen 14.2.2017)

id: 300665
rakennustunnus: 103530326X
rakennustyyppi: laitosrakennukset
alkup. käyttö: 211 keskussairaalat
nyk. käyttö: 211 keskussairaalat
ajoitus: 2015
kerrosluku: 3
perustus: betoni
runko: betoni?
vuoraus: rappaus?

ulkoväri: valkoinen, vihreät yksityiskohdat
kattomuoto: tasakatto?
kate: huopa

Kuopion kulttuurihistoriallisen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu

Kohteen kuvalistausraportti

KUOPIO PUIJONLAAKSO KUOPION YLIOPISTOLLINEN SAIRAALA (KYS)

kuvateksti: KYSin eteläiset
pääjulkisivut.
kuvalaji: tunnuskuva
kuvaaja: Aada Mustonen
kuvausaika: 14.2.2017

kuvateksti: Postikorttikuva
vuodelta 1960.
Kuopion
kulttuurihistoriallinen
museo.
kuvalaji: tunnuskuva
kuvaaja: Veljekset Karhumäki
kuvausaika: 1960

kuvateksti: Sairaala-alue
ilmakuvassa
vuonna 2006.
kuvalaji: tunnuskuva
kuvaaja: Blom Kartta OY
kuvausaika: 2006

kuvateksti:
 kuvalaji: tunnuskuva
 kuvaaja: Blom Kartta OY
 kuvausaika: 2006

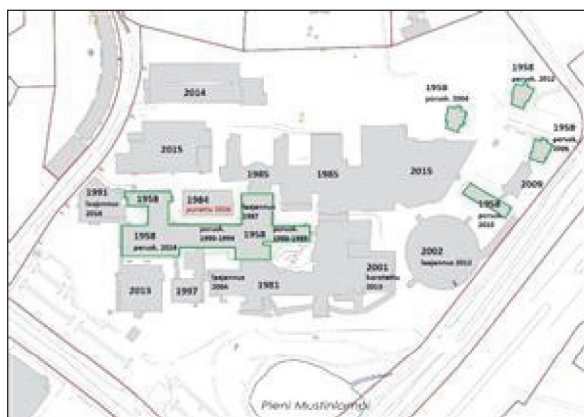
kuvateksti:
 kuvalaji: tunnuskuva
 kuvaaja: Blom Kartta OY
 kuvausaika: 2006

kuvateksti:
 kuvalaji: tunnuskuva
 kuvaaja: Blom Kartta Oy
 kuvausaika: 13.9.2014

kuvateksti: Peruskartta 1959.
 kuvalaji: karttaote
 kuvaaja:
 kuvausaika:

kuvateksti: Vihreällä
alkuperäiset
kerrostumat.

kuvalaji: karttaote

kuvaaja:

kuvausaika:

Kuopion kulttuurihistoriallisen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu